

PROTOKÓŁ

46
89

Warszawa, dnia 7 lutego 1945 r. Sędzia Apł. Sądowy Steno
Koniewicz, działając na zasadzie Dekretu z dnia 10 XI. 1945 r.
(Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 293) o Głównej Komisji i Okręgowych Komisjach
Badania Zbrodni niemieckich w Polsce, jako członek Głównej Komisji, prze-
słuchał w trybie art. 255 w związku z art. 107, 115 Kodeksu Postępo-
wania Karnego niżej wymienioną osobę, która zeznała co następuje:

Nazywam się

Imię i nazwisko: - Helena Brozowska Karol
Data i miejsce urodzenia: - 23. 7. 1917 Sobótka pow. Olkusz
Imiona rodziców: - Karol, Kofia z d. Kresinśka
Zawód ojca: - administrator
Przynal. państw. i narod.: - polka
Wyznanie: - katolicko-kat.
Wykształcenie: - szkoła średnia
Zawód: - administrator - buchalter
Miejsce zamieszkania: - Bracka 20 m 27
Karalność: - niekarany

Hybuch powstania warszawskiego 1944 roku został umi-
n dom przy ul. Bracka 20. Teren ten był zajęty przez
powstańców. Dnia 10-00 września 1944 roku grupa niemiecka
z Kampfgruppe 357, zastawiona od ul. Smolnej do ul. Chmielnej
stojące wzdłuż ul. Chmielnej. Z domu przy ul. Bracka
Nr 18 powstańcy powstrzymali napór ataku niemiecki,
na granicy nieruchomości Bracka Nr 20 i spalonego ki-
na ~~powstańcy~~ grupa sajmowa posunęła się dalej, zajmując
dom przy ul. Chmielnej na wysokości pałacu Bracka 20
Przez wybity słowot między tymi domami, w piwnicy,
wstąpili żołnierze niemieccy na teren pałacu. W piwni-
cach zabiciono się około 50 osób. Znajdował się tutaj także

100

ze punkt sanitarny. Niemcy rozkazywali ludności opus-
 cieć piwnice. Wytopadali nas uszytkie do na plec
 po wypalonymy kominie i ustawili pod szarytowa scia-
 na, qatru. Na placu naszel kowata walke. Niem-
 cy z ludności stojącej pod sciana wyciągneli z magazynu
 między innymi i mnie, do kareli zostawili uszytkie
 rzeczy, które mieliśmy ze sobą, do noszenia ramion.
 Reszta ludności została przeprowadzona do wsiat-
 ni "Bułgaria" przy pasem targowym Chmiełna z
 Nowym Światem. Meżczyźni, którzy byli więzi do no-
 szenia ramion i robitych niemieców, zostali wiewo-
 zem wprowadzeni do pokoju w pałacu się domu
 przy ul. Nowy Świat gdzie przebywali inni, włączy z robitych
 stron miasta, a wywodili do robot ciężkich i niebezpiecznych
 K międzyresie, gdy noszem ramion, na placu po spa-
 lonymy kominie Niemcy rozstrzelali niejakiego Dobrowolskie-
 go Mieczysława, na którym uleżli kurtkę i szmiers-
 ka-niemiecką. Siostra moja, Janina, broniła przed roz-
 strzeleniem, pokierując Niemcom książkę meldunkową,
 gdzie widocznie było, iż Dobrowski był lokatorem
 domu No 20. Niemiec wówczas powiedział siostrze, że jest
 ki bandytką. Dobrowskiego rozstrzelał, siostra zaś ukryła
 się.

Przez całą noc w "Bułgarii" Niemcy wyciągali metody
 biedy, quateili je. Przez całą noc jeden z nich szukał
 mojej siostry, która ukryła się pod paleniskami ze
 moją matką. Nad ranem wyprawiono całą grupę
 w kierunku Nowego Świata. Wówczas Niemiec, spostrzegł
 moją siostrę i wyciągnął ją do sąsiednich ruin.
 Na ramieniu pospieryła moja matka i stara wyla
 waweryni Eleonora Szymoniska. Grupa Niemców poszła
 dalej. Z relacji idącej w tej grupie, bliżej ja i siostra
 moją przypatrzyliśmy się do niej później, dowiedzieliśmy
 się o jej stanach, ale i tego, że odhodząc uszytkie

Kawalerka z Nowego Świata

Kawalerka z Nowego Świata
Sopot w Gdańsku

Krynki, wychodzący z ruin, Krynki mojej matki. 101
 z całą grupą ^{zostałem wyproszony} ~~wyprowadzamy~~ z Warszawy do Pruszkowa.

Dnia 3-go listopada 1944 roku udało się mojemu
 ojcu odnaleźć miejsce kwaterunku z dnia 11-go września
 1944 roku. Na terenie tym sąsiadujących z pasażem
 odnaleziono zwłoki mojej matki, siostry i wychowaw-
 czyni.

W dniu 25-go stycznia 1945 roku wróciłem do Warsza-
 wy. Byłem w miejscu, gdzie leżały zwłoki mojej matki
 i siostry. Wówczas ^(z fotografią) widziałem tam około 10 osób, jak mi
 się wydaje, przeważnie kobiety, wszyscy mieli ślad
 strzały w tył głowy. Zwłoki te widział przez mnie prof.
 Kutarkowski Paweł zam. obecnie Mochowskiego 21, albo
 w Sopocie Witosza 12.

Na tym protokół zakończono i odkryto
 Protokółowa
 Teresa Zoll

Hawelski Bronisław

D. Skowron

Pracek

N.20

102

parac

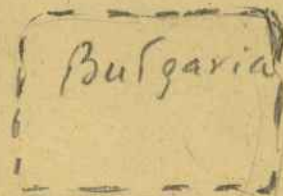

Pracek 18

Sarare

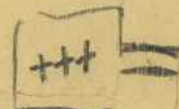
Vente

po spalonym kum

paraz

pasal

110 0206
metulamp

Novy smet

Do protokołu reznanego
pau Karola Beling Bonorowskiego
zau. Bracka 20.

N. 22

Szkic

W3

N. 18

Bracka

N. 20

droga ludowa
do mu Bracka 20

obrona

paras
schron

garaze

teren spaleni
kina

obrona
Powstanciu

Kierunek ataku
wielu ciu

atak

pasaz

"Bulgaria"

miejsce
stacenia

+++

Nowy sariat